

periodREPUBLIKA SRPSKA
VLADA

E

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE**

Banja Luka, oktobar 2019. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI
REPUBLIKE SRPSKE

Član 1.

U Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15), u članu 2. u stavu 1. tačka 11) mijenja se i glasi: „11) ovlašćeni revizor je lice koje posjeduje sertifikat izdat od profesionalnog udruženja, u skladu sa ovim zakonom,“.

Član 2.

Poslije člana 2. dodaje se novi član 2a. koji glasi:

„Član 2a.

(1) Pravna lica i preduzetnici sačinjavaju finansijske izvještaje u skladu sa prevedenim propisima iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona.

(2) Prevođenje propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona vrši nadležno profesionalno udruženje, u skladu sa potpisanim sporazumima i ovlašćenjima, te donosi odluku kojom se određuje i datum početka njihove primjene, a koja se zajedno sa tekstom standarda objavljuje na internet stranici Ministarstva i profesionalnog udruženja.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravna lica mogu sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa propisima koji nisu prevedeni i objavljeni od nadležnog profesionalnog udruženja, ako se radi o:

1) pravnim licima čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na osnovu kojih je organ nadležan za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisao obavezu primjene propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona koji nisu prevedeni i objavljeni, ili

2) pravnim licima čije je matično pravno lice sa sjedištem u inostranstvu.“

Član 3.

Član 13. mijenja se i glasi:

„(1) Pravno lice i preduzetnik, opštim aktom, u skladu sa ovim zakonom, propisuju potreban stepen školske spreme, radno iskustvo i ostale uslove za lice u radnom odnosu koje obavlja računovodstvene poslove.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice koje sačinjava finansijske izvještaje obavezno je kvalifikovano lice.

(3) Kvalifikovano lice, u smislu ovog zakona, jeste lice koje posjeduje licencu sertifikovanog računovodstvenog tehničara ili sertifikovanog računovođe.“

Član 4.

Poslije člana 13. dodaje se novi član 13a. koji glasi:

„Član 13a.

(1) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja može ugovorom biti povjereno drugom pravnom licu ili preduzetniku, registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji su upisani u odgovarajući registar, a koji računovodstvene poslove obavljaju kao pretežnu djelatnost i koji ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, povezana pravna lica mogu povjeriti vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja svom povezanom pravnom licu.

(3) Pravno lice ili preduzetnik, registrovani za pružanje računovodstvenih usluga obavezni su da u radnom odnosu na puno radno vrijeme imaju zaposleno kvalifikovano lice iz člana 13. stav 3. ovog zakona, za obavljanje ove djelatnosti.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, preduzetnik, koji je kvalifikovano lice, nema obavezu zapošljavanja kvalifikovanog lica ako preduzetničku djelatnost obavlja kao osnovno ili dopunsko zanimanje.

(5) Kvalifikovano lice iz st. 3. i 4. ovog člana, koje posjeduje licencu sertifikovanog računovodstvenog tehničara može da sačinjava finansijske izvještaje samo za mikro pravna lica, razvrstana u skladu sa ovim zakonom, odnosno preduzetnike koji poslovne knjige vode po principu dvojnog knjigovodstva.

(6) Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na banke, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, mikrokreditna društva, kao i na druge finansijske organizacije kojima je propisima koji uređuju njihovo poslovanje zabranjeno povjeravanje vođenja poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja drugom licu.“

Član 5.

Član 14. mijenja se i glasi:

„(1) Preduzetnici koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge, registruju se u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuje oblast zanatsko-preduzetničke djelatnosti.

(2) Nakon registrovanja djelatnosti kod nadležnog organa, jedinice lokalne samouprave, preduzetnici za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su da se upišu u Registar preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga (u daljem tekstu: Registar preduzetnika), koji vodi Ministarstvo.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar preduzetnika, preduzetnik dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz člana 13a. ovog zakona.

(4) Ministar donosi rješenje o upisu u Registar preduzetnika u roku od deset dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(5) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar preduzetnika, preduzetnik je dužan da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.“

Član 6.

U članu 15. u stavu 3. broj: „13.“ zamjenjuje se brojem: „13a.“.

Poslije stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase:

„(4) Ministar donosi rješenje o upisu u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga u roku od deset dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(5) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ovlašteno lice privrednog društva dužno je da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.“

Dosadašnji stav 4. postaje stav 6.

Član 7.

Poslije člana 15. dodaje se novi član 15a. koji glasi:

„Član 15a.

(1) Pravno lice, odnosno preduzetnik koji pruža knjigovodstvene i računovodstvene usluge briše se iz odgovarajućeg registra u sljedećim slučajevima:

- 1) ako prestane da ispunjava uslove za upis u registar,
- 2) ako je upis u registar izvršen na osnovu neistinitih podataka,
- 3) ako donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti računovodstva,
- 4) u slučaju da je izvršeno brisanje iz odgovarajućeg registra poslovnih subjekata, odnosno registra preduzetnika i
- 5) u slučaju da ne postupi po mjerama nadzora koje su izrečene rješenjem o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti.

(2) Ministar donosi rješenje o brisanju iz Registra preduzetnika i Registra privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“

Član 8.

U članu 19. stav 6. mijenja se i glasi:

„(6) Izuzetno od odredbe iz stava 5. ovog člana, mikro pravna lica, kao i preduzetnici koji vode dvojno knjigovodstvo, zajednice etažnih vlasnika, sindikalne organizacije i druga udruženja građana, ako ispunjavaju kriterijume za razvrstavanje u mikro pravna lica, godišnje finansijske izvještaje prezentuju kroz:

- 1) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda i
- 2) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period.“

Stav 7. briše se.

Dosadašnji st. 8, 9, 10. i 11. postaju st. 7, 8, 9. i 10.

Član 9.

U članu 20. poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, matična pravna lica, koja nisu subjekti od javnog interesa, nisu dužna da sačinjavaju, prezentuju, objavljuju i dostavljaju konsolidovane finansijske izvještaje ako, prema kriterijumima iz člana 5. stav 1. ovog zakona, utvrđenim na konsolidovanoj osnovi na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja, ispunjavaju uslove za razvrstavanje u mala pravna lica u skladu sa ovim zakonom.“

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Poslije dosadašnjeg stava 4. koji postaje stav 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„(6) Matično pravno lice, koje je istovremeno zavisno u višoj ekonomskoj cjelini, obavezno je da sačinjava, prezentuje, objavljuje i dostavlja konsolidovane finansijske izvještaje ako njegovo matično pravno lice ima sjedište izvan Republike.“

Član 10.

U članu 27. u stavu 1. poslije riječi: „Ministarstvu“ dodaju se riječi: „i Poreskoj upravi Republike Srpske“.

Član 11.

U članu 30. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Pravno lice, koje nema dozvolu za obavljanje poslova revizije, u skladu sa ovim zakonom, ne može u okviru svog poslovnog imena da sadrži riječi ‘revizija ili društvo za reviziju‘.“

Član 12.

Član 32. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo, ovlašćenim revizorima izdaje, obnavlja i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja.

(2) Licenca se izdaje licu koje ispunjava sljedeće uslove:

1) da ima stečeno zvanje ovlašćenog revizora,
2) da ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima revizije finansijskih izvještaja, ili pet godina radnog iskustva u internoj reviziji, ili deset godina radnog iskustva u računovodstvu,

3) da mu nije izrečena mjera zabrane izdavanja nove licence u skladu sa ovim zakonom i

4) da nije pravosnažno osuđivano za krivična djela protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i protiv pravnog saobraćaja i svako drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlašćenog revizora.

(3) Zahtjev za izdavanje licence, ovlašćeni revizor podnosi Ministarstvu najkasnije u roku od tri godine od dana izdavanja sertifikata za profesionalno zvanje, a ako se zahtjev

podnese nakon isteka navedenog roka, dužan je dostaviti i dokaz o ispunjenosti uslova kontinuirane profesionalne edukacije.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju postupak za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima.

(5) Licenca se izdaje na period od tri godine i može se obnoviti na zahtjev ovlašćenog revizora, ako je obavio kontinuirano profesionalno usavršavanje i ispunio druge propisane uslove.

(6) U slučaju da ovlašćeni revizor ne podnese zahtjev za obnavljanje licence, licenca prestaje da važi istekom tri godine od dana njenog izdavanja.

(7) Ministarstvo vodi Registar ovlašćenih revizora kojima je, u skladu sa ovim zakonom, izdata licenca u zvanju ovlašćenog revizora.

(8) Registar ovlašćenih revizora obavezno sadrži: ime i prezime ovlašćenog revizora, naziv subjekta koji je ovlašćenom revizoru izdao sertifikat, broj i datum izdavanja licence, rok važenja licence i druge podatke od značaja za pravilnu identifikaciju ovlašćenog revizora.

(9) Ovlašćeni revizor briše se iz Registra ovlašćenih revizora na osnovu rješenja o oduzimanju licence ovlašćenom revizoru, odnosno rješenja o prestanku važenja licence.

(10) Podaci koji se upisuju u Registar ovlašćenih revizora su javni.“

Član 13.

Poslije člana 32. dodaje se novi član 32a. koji glasi:

„Član 32a.

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence ovlašćenom revizoru, u sljedećim slučajevima:

1) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i protiv pravnog saobraćaja i svako drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlašćenog revizora,

2) ako mu je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti,

3) ako se utvrdi da je prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence dostavio neistinite podatke i dokumentaciju,

4) ako je ovlašćeni revizor odgovorno lice u privrednom društvu za reviziju kojem je oduzeta dozvola za rad u postupku sprovođenja nadzora,

5) ako ovlašćeni revizor prekrši mjeru uslovnog oduzimanja licence i

6) na zahtjev profesionalnog udruženja.

(2) Ministar donosi rješenje o prestanku važenja licence, u sljedećim slučajevima:

1) smrti ovlašćenog revizora,

2) na lični zahtjev ovlašćenog revizora i

3) potpunog ili djelimičnog gubitka poslovne sposobnosti ovlašćenog revizora.

(3) Rješenjem o oduzimanju licence utvrđuje se i period u kome se ovlašćenom revizoru kome se oduzima licenca ne može izdati nova, a koji ne može biti duži od dvije godine od dana donošenja rješenja.

(4) Rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“

Član 14.

Član 33. mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za rad privrednom društvu za reviziju podnosi se Ministarstvu poslije osnivanja i upisa privrednog društva u odgovarajući registar poslovnih subjekata.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana dostavlja se:

- 1) odluka o osnivanju ili drugi osnivački akt,
- 2) akt o osnivanju poslovne jedinice privrednog društva, ako je osnivač poslovne jedinice strano društvo za reviziju,
- 3) Rješenje o registraciji poslovnog subjekta,
- 4) interni akt kojim je uređena metodologija za obavljanje usluga revizije,
- 5) dokazi o radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom jednog ili više ovlašćenih revizora sa važećom licencom (foto-kopija ugovora o radu, radne knjižice i poreskog uvjerenja o prijavi uplate doprinosa),

6) podaci o osnivačima privrednog društva, i to:

1. za osnivače koji su fizička lica – dokaz o ispunjavanju uslova propisanih članom 30. ovog zakona,

2. za osnivače privrednog društva za reviziju koji su strano pravno lice, pravno lice iz Federacije BiH ili Brčko Distrikta BiH uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad podnosi se i dokumentacija kojom se dokazuje da je u matičnoj državi ili entitetu, odnosno Brčko Distriktu BiH, registrovano za pružanje usluga revizije i

7) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi za izdavanje dozvole za rad.

(3) Dozvola za obavljanje revizije ne može se izdati privrednom društvu kome je bila oduzeta dozvola, za vrijeme trajanja zabrane iz člana 52v. ovog zakona.

(4) U periodu važenja zabrane iz stava 3. ovog člana, dozvola za obavljanje revizije ne izdaje se ni društvu za reviziju čiji je osnivač društvo za reviziju kome je oduzeta dozvola u skladu sa članom 52v. ovog zakona.“

Član 15.

Član 35. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo vrši upis u Registar privrednih društava za reviziju po službenoj dužnosti.

(2) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar privrednih društava za reviziju, ovlašćeno lice privrednog društva dužno je da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.“

Član 16.

Član 38. briše se.

Član 17.

U članu 39. u stavu 6. riječi: „foto-kopije ugovora“ zamjenjuju se riječima: „informaciju o ugovorima“.

Poslije stava 6. dodaju se novi st. 7. i 8. koji glase:

„(7) Informacija o ugovorima obavezno sadrži podatke o nazivu i razvrstavanju pravnih lica u skladu sa članom 5. ovog zakona, broj i datum ugovora o reviziji, godinu na koju se revizija finansijskih izvještaja odnosi i ugovorenu naknadu.

(8) Nadležni organ u pravnom licu, čiji se finansijski izvještaji revidiraju, dužan je da izabere društvo za reviziju i zaključi ugovor o reviziji u roku iz stava 3. ovog člana.“

Član 18.

U članu 40. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase:

„(4) Društvo za reviziju može ponovo da obavlja reviziju pravnog lica iz st. 1. i 2. ovog člana nakon proteka roka od najmanje dvije godine od datuma sačinjavanja posljednjeg revizorskog izvještaja za to pravno lice.

(5) Ovlašćeni revizor može biti imenovan za člana organa upravljanja u pravnom licu kod kojeg je vršio reviziju i čiji izvještaj o reviziji je potpisao, nakon proteka roka od najmanje dvije godine po prestanku radnog odnosa, odnosno angažmana u društvu za reviziju.“

Član 19.

U članu 41. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Izvještaj o reviziji obavezan je da potpisuje najmanje jedan ovlašćeni revizor koji je obavljao reviziju i lice ovlašćeno za zastupanje društva za reviziju.“

Član 20.

Član 42. mijenja se i glasi:

„(1) Privredno društvo za reviziju priprema cjelokupnu dokumentaciju na osnovu koje se izdaje revizorski izvještaj.

(2) Radna dokumentacija, odnosno kopije radnih dokumenata prikupljenih u toku revizije povjerljivog su karaktera i mogu se koristiti samo za potrebe revizije u skladu sa ovim zakonom, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, radna dokumentacija može se koristiti za potrebe sprovođenja nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora, u skladu sa ovim zakonom.

(4) Dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija, privredno društvo za reviziju čuva najmanje šest godina, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(5) Radna dokumentacija na osnovu koje se izrađuje revizorski izvještaj, ugovor o reviziji i izvještaj o izvršenoj reviziji sačinjava se na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici.“

Član 21.

Član 44. mijenja se i glasi:

„(1) Privredno društvo za reviziju obavezno je da se osigura od rizika odgovornosti za štetu koju može da prouzrokuje prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti za koju je registrovano.

(2) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem profesionalne djelatnosti kod banaka, lizing društava, investicionih i penzionih fondova, osiguravajućih društava i velikih pravnih lica, minimalna suma pokrića po štetnom događaju iznosi 500.000 KM.

(3) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem profesionalne djelatnosti kod ostalih pravnih lica, minimalna suma pokrića rizika po štetnom događaju iznosi 100.000 KM.

(4) Privredna društva za reviziju, u smislu odgovornosti za štetu koju mogu da prouzrokuju obavljanjem profesionalne djelatnosti, dužna su da zaključe polise osiguranja na godišnjem nivou za svaku kalendarsku godinu.

(5) Društvo za reviziju dužno je da ugovori osiguranje od profesionalne odgovornosti na način da polisa osiguranja ne može limitirati broj mogućih štetnih događaja u odnosu na broj i strukturu angažmana koja će društvo za reviziju ugovoriti i obavljati u periodu osiguranja.

(6) Društvo za reviziju dužno je da Ministarstvu dostavi foto-kopiju polise osiguranja zaključenu u skladu sa odredbama ovog člana, do kraja januara tekuće godine za tu kalendarsku godinu.“

Član 22.

U članu 46. u stavu 2. poslije tačke 1) dodaje se nova tačka 2) koja glasi:

„2) poreske usluge,“.

Dosadašnje t. 2), 3), 4), 5), 6) i 7) postaju t. 3), 4), 5), 6), 7) i 8).

Član 23.

U članu 47. u stavu 1. poslije riječi: „izvještaja“ dodaju se riječi: „i njihove revizije“.

Član 24.

U članu 50. st. 2, 3. i 4. brišu se.

Član 25.

U Glavi IV u nazivu Odjeljka 3. poslije riječi: „reviziju“ dodaju se riječi: „i ovlašćenih revizora“.

Član 26.

Član 51. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo vrši nadzor nad radom privrednog društva za reviziju i ovlaštenih revizora.

(2) Nadzor nad radom društva za reviziju i ovlaštenih revizora obuhvata ispitivanje i provjeru primjene ovog zakona, primjene propisa iz oblasti računovodstva i revizije koji se u skladu sa ovim zakonom primjenjuju u Republici i primjene internih pravila za osiguranje sistema kontrole kvaliteta.

(3) Nadzor nad radom društva za reviziju se obezbjeđuje:

1) praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu,

2) obavljanjem kontrolnih postupaka nad radom društva za reviziju i

3) izricanjem mjera u postupku nadzora, u skladu sa ovim zakonom.

(4) Kontrolni postupci nad radom društva za reviziju predstavljaju skup radnji kojima Ministarstvo kod subjekta nadzora provjerava zakonitost i pravilnost ispunjavanja propisanih obaveza pri vršenju usluga revizije, a posebno:

1) pregled internog sistema kontrole kvaliteta,

2) provjeru nezavisnosti društva za reviziju i ovlaštenog revizora u odnosu na klijente revizije,

3) provjeru usklađenosti procesa revizije sa Međunarodnim standardima revizije,

4) nadzor nad radom ovlaštenih revizora društva,

5) druga pitanja od značaja za postupak nadzora.

(5) Nadzor nad radom ovlaštenih revizora društva obavlja se na način da se pregleda cjelokupna radna dokumentacija o obavljenoj reviziji kod najmanje jednog revizorskog angažmana.“

Član 27.

Poslije člana 51. dodaje se novi član 51a. koji glasi:

„Član 51a.

(1) Nadzor nad radom društva za reviziju i ovlaštenih revizora obavljaju ovlaštena lica Ministarstva, po posebnom ovlaštenju ministra za vođenje postupka i donošenja rješenja, a koja su nezavisna u odnosu na subjekte nadzora.

(2) Najmanje jedno ovlašteno lice koje sprovodi nadzor obavezno je da ispunjava sljedeće uslove:

1) da ima zvanje ovlaštenih revizor i najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju revizije,

2) da nije u sukobu interesa sa društvom za reviziju koje je predmet nadzora,

3) u slučaju da je bio zaposlen u društvu za reviziju, da je proteklo najmanje godinu dana od dana prestanka njegovog radnog odnosa ili drugog oblika povezanosti sa društvom za reviziju.

(3) Nadzor nad radom privrednog društva za reviziju Ministarstvo vrši najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine, ako je riječ o društvu za reviziju koje sprovodi reviziju subjekata od javnog interesa.

(4) Nadzor iz stava 3. ovog člana može se obavljati i češće na osnovu utvrđenih prioriteta i rizika.

(5) Ovlašćena lica Ministarstva, u postupku vršenja nadzora, imaju pravo i dužnost da u poslovnim prostorijama privrednog društva za reviziju izvrše uvid u opšte i pojedinačne akte privrednog društva, kao i evidencije i drugu dokumentaciju s ciljem utvrđivanja činjenica koje su od posebnog značaja za kvalitetno vršenje nadzora.

(6) O izvršenom nadzoru lice iz stava 1. ovog člana sačinjava zapisnik.

(7) Zapisnik iz stava 6. ovog člana dostavlja se privrednom društvu za reviziju kod kojeg je izvršen nadzor.

(8) Ministar donosi uputstvo kojim se uređuje postupak vršenja nadzora nad radom poslovnih subjekata koji pružaju računovodstvene usluge i usluge revizije.“

Član 28.

Član 52. mijenja se i glasi:

„(1) Ako se u postupku nadzora nad radom privrednog društva za reviziju utvrdi da su prekršene odredbe ovog zakona i relevantnih podzakonskih akata, društvu za reviziju se izriču odgovarajuće mjere nadzora.

(2) Društvu za reviziju mogu se izreći sljedeće mjere nadzora:

- 1) naložiti otklanjanje utvrđenih nezakonitosti,
- 2) uslovno oduzeti dozvola za obavljanje poslova revizije i
- 3) oduzeti dozvola za obavljanje poslova revizije.

(3) Mjere iz stava 2. ovog člana izriču se rješenjem.

(4) Rješenje o izricanju mjera nadzora donosi se na osnovu činjenica utvrđenih zapisnikom iz člana 51a. ovog zakona, najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za dostavljanje primjedaba na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o nadzoru.

(5) Ministarstvo podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju.“

Član 29.

Poslije člana 52. dodaju se novi čl. 52a, 52b, 52v, 52g. i 52d. koji glase:

„Član 52a.

(1) Ovlašćeno lice Ministarstva rješenjem nalaže otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, ako:

- 1) vlasnička struktura društva za reviziju nije u skladu sa ovim zakonom,
- 2) društvo za reviziju ne objavi izvještaj o transparentnosti,
- 3) nema uspostavljen sistem interne kontrole i
- 4) ne ispunjava uslov propisan članom 31. ovog zakona.

(2) Društvo za reviziju dužno je da u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana prijema rješenja, postupi po rješenju i dostavi Ministarstvu izvještaj o preduzetim mjerama, sa dokazima o otklanjanju nezakonitosti.

(3) Ako društvo za reviziju ne postupi u skladu sa nalogom u roku utvrđenom u rješenju iz stava 1. ovog člana, ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju.

(4) Rješenje iz st. 1. i 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 52b.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora utvrdi da društvo za reviziju ne obavlja reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i drugim propisima, ministar donosi rješenje kojim mu se izriče mjera uslovnog oduzimanja dozvole za rad.

(2) U rješenju iz stava 1. ovog člana istovremeno se određuje da se izrečena mjera neće izvršiti ako društvo za reviziju u periodu koji je određen rješenjem, a koji ne može biti duži od dvije godine, ne učini novu povredu ovog zakona u postupku obavljanja revizije.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Društvu za reviziju kojem je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana oduzima se dozvola za rad ako u periodu koji je određen rješenjem učini novu povredu ovog zakona prilikom obavljanja revizije.

Član 52v.

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju:

1) ako mu je dozvola za obavljanje poslova revizije izdata na osnovu neistinitih podataka,

2) u slučaju brisanja iz odgovarajućeg registra poslovnih subjekata,

3) ako mu je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti,

4) ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom,

5) u slučaju da ne postupi po mjerama nadzora koje su izrečene rješenjem o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti,

6) u slučaju da društvo za reviziju prekrši mjeru uslovnog oduzimanja dozvole za obavljanje poslova revizije,

7) ako društvo za reviziju na bilo koji način onemogućava sprovođenje nadzora,

8) na zahtjev privrednog društva.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rješenjem o oduzimanju dozvole za rad utvrđuje se i period u kome se društvu za reviziju kome se oduzima dozvola za rad ne može izdati nova, a koji ne može biti duži od dvije godine od dana donošenja rješenja.

Član 52g.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora nad radom ovlašćenog revizora utvrde nezakonnosti u njegovom radu, ministar donosi rješenje kojim se mogu izreći sljedeće mjere nadzora:

- 1) uslovno oduzeti licenca za obavljanje poslova revizije i
- 2) oduzeti licenca za obavljanje poslova revizije.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 52d.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora utvrdi da ovlašćeni revizor ne obavlja reviziju u skladu sa ovim zakonom, rješenjem mu se izriče mjera uslovnog oduzimanja licence za obavljanje poslova revizije.

(2) U rješenju iz stava 1. ovog člana istovremeno se određuje da se izrečena mjera neće izvršiti ako ovlašćeni revizor u periodu koji je određen rješenjem, a koji ne može biti duži od dvije godine, ne učini novu povredu ovog zakona u postupku obavljanja revizije.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ovlašćenom revizoru kojem je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana oduzima se licenca ako u periodu koji je određen rješenjem učini novu povredu ovog zakona prilikom obavljanja revizije.“

Član 30.

Član 53. mijenja se i glasi:

„(1) Ministar imenuje Savjet za računovodstvo i reviziju Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Nadležnost i obaveze Savjeta su da:

1) razmatra plan nadzora i izvještaje Ministarstva o sprovednom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora,

2) razmatra zapisnik o sprovedenom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora i predlaže preduzimanje odgovarajućim mjera nadzora, ukoliko se u postupku nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora utvrde nezakonnosti,

3) daje mišljenja na nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije,

4) prati proces primjene propisa Evropske unije koji se odnose na oblast računovodstva i revizije i predlaže rješenja prihvatljiva za Republiku,

5) učestvuje u pripremi strategije, te u izradi smjernica i akcionog plana za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja i unapređivanje računovodstvene i revizorske prakse u Republici,

6) razmatra opšta akta profesionalnog udruženja, razmatra godišnji izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva i revizije koji priprema profesionalno udruženje, daje mišljenje i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju sprovodi profesionalno udruženje i
7) obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 31.

U članu 55. u stavu 1. riječ: „devet“ zamjenjuje se riječju: „pet“.

U stavu 2. riječi: „iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika profesionalnih udruženja, Poreske uprave, Regulatornih tijela iz oblasti finansijskog sistema, poslovne zajednice, univerzitetskih profesora i drugih lica koja svojim teoretskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu da doprinesu efikasnijem radu Savjeta“ brišu se.

Poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Dva člana Savjeta obavezno su lica sa stečenim zvanjem ovlašćeni revizor, od kojih je jedno lice sa licencom i pet godina radnog iskustva na poslovima revizije.“

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 32.

U članu 56. stav 5. briše se.

Član 33.

Član 64. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši razvrstavanje u skladu sa ovim zakonom (član 5),
- 2) ne uredi organizaciju računovodstva na propisan način (član 7),
- 3) vrši obradu podataka na računaru, a ne obezbijedi da računovodstveni softver omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola (član 7. stav 5),
- 4) ne sačinjava, ne kontroliše i ne čuva knjigovodstvene isprave, odnosno ne vodi i ne čuva poslovne knjige i druge izvještaje saglasno odredbama ovog zakona (čl. 8, 9, 10, 11, 12. i 22),
- 5) opštim aktom ne odredi lice kome se povjerava vođenje poslovnih knjiga (član 13a),
- 6) ne podnese zahtjev za upis u Registar preduzetnika, odnosno pravnih lica za pružanje računovodstvenih usluga, a pruža računovodstvene usluge trećim licima (čl. 14. i 15),
- 7) ukoliko ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama podataka koji se vode u Registru privrednih društava, odnosno Registru preduzetnika koji pružaju računovodstvene usluge (čl. 14. i 15),
- 8) ne izvrši popis imovine i obaveza u propisanom roku (član 17),

9) ne izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza, ne odgovori na zahtjev povjerioca ili dužnika za usaglašavanje potraživanja i obaveza, ne odgovori na zahtjev ovlaštenog revizora ili u napomenama ne objavi podatke o neusaglašenim potraživanjima i obavezama (član 18),

10) ne sačinjava i ne prezentuje finansijske izvještaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 2a, 19, 20, 21. i 23),

11) ne izvrši reviziju finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja (član 28),

12) ne preda finansijske izvještaje, konsolidovane finansijske izvještaje, izvještaj o reviziji i izvještaj o poslovanju u Registar finansijskih izvještaja (čl. 24. i 25),

13) ne zaključi ugovor o reviziju u skladu sa članom 39. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za reviziju, ako:

1) reviziju finansijskih izvještaja ne obavlja u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (član 28),

2) na području Republike pruža usluge revizije bez prethodno ispunjenih uslova ili suprotno uslovima propisanim ovim zakonom (čl. 29. i 33),

3) reviziju obavlja suprotno članu 31. ovog zakona,

4) ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama podataka koji se vode u Registru privrednih društava za reviziju (član 35),

5) u propisanom roku ne obavijesti Ministarstvo o nastupanju okolnosti iz člana 37. ovog zakona,

6) zaključi ugovor o reviziji suprotno propisanom roku (član 39. stav 3),

7) u propisanom roku ne dostavi informaciju o ugovorima o reviziji zaključenim u toku godine (član 39. stav 6),

8) ne pruža usluge revizije na propisan način (član 40),

9) izvještaj o reviziji ne sačinjava u skladu sa članom 41. ovog zakona,

10) ne čuva i ne sačinjava radnu dokumentaciju u skladu sa članom 42. ovog zakona,

11) se ne osigura na način propisan članom 44. ovog zakona,

12) ne sačini i u propisanom roku ne objavi godišnji izvještaj o transparentnosti (član 45),

13) vrši reviziju kod pravnih lica iz člana 46. ovog zakona,

14) ovlaštenom licu ne omogući nadzor ili ne otkloni nedostatke utvrđene tokom nadzora (čl. 49, 51. i 52).

(3) Za radnje iz stava 1. t. 2) do 10) i tačka 12) ovog člana, novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj preduzetnik koji vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva, odnosno preduzetnik registrovan za samostalno pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

(4) Za radnje iz st. 1. i 2. ovog člana, novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu.“

Član 34.

Poslije člana 67. dodaje se novi član 67a. koji glasi:

„Član 67a.

Privredna društva za reviziju, pravna lica i preduzetnici koji su registrovani za pružanje računovodstvenih usluga dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.“

Član 35.

U članu 71. u tački 2) broj: „4“ zamjenjuje se brojem: „6“.

U tački 7) broj: „2“ zamjenjuje se brojem: „4“.

T. 8) i 9) brišu se.

Dosadašnje t. 10) i 11) postaju t. 8) i 9).

U dosadašnjoj tački 11) koja postaje tačka 9) broj: „51.“ zamjenjuje se brojem: „51a.“, a broj: „6“ zamjenjuje se brojem: „8“.

Član 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:

Banja Luka

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE
Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU I
REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68 t. 6, 9. i 18. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika Srpska, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima i druge odnose od interesa za Republiku.

Takođe, članom 70. tačka 2. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-3316/19 od 8. oktobra 2019. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6, 9. i 18. Ustava Republike Srpske, prema kojima, Republika uređuje i obezbjeđuje, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica, prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa i druge odnose od interesa za Republiku. Takođe, članom 70. tačka 2. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske nalazi se u Programu rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2019. godinu, a razlozi za njegovo donošenje sadržani su u potrebi daljeg razvijanja oblasti računovodstva i revizije, te inoviranja i preciznijeg propisivanja pojedinih odredaba Zakona sa ciljem njegove lakše i potpunije primjene u praksi.

Ovim zakonom propisana je obaveza preduzetnicima koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge da se upišu u Registar preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji vodi Ministarstvo finansija.

Za razliku od dosadašnjeg rješenja, deljanije su utvrđeni uslovi za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima, koja se izdaje na period od tri godine i može se obnoviti na njegov zahtjev.

Privredno društvo za reviziju obavezno je da se osigura od rizika odgovornosti za štetu koju može da prouzrokuje prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti za koju je registrovano, tako da se predlaganjem ovakvog rješenja obezbjeđuje veća sigurnost i kvalitet usluge prilikom vršenja revizije.

Ovim zakonom detaljnije se uređuje materija koja se odnosi na poslove nadzora nad radom društava za reviziju i licenciranih ovlašćenih revizora. Nadzor nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora obavljaju ovlašćena lica Ministarstva finansija, po posebnom ovlašćenju ministra za vođenje postupka i donošenja rješenja, a koja su nezavisna u odnosu na subjekte nadzora i ispunjavaju propisane uslove. Da bi se uklonile i sankcionisale nezakonitosti utvrđene u postupku nadzora, Ministarstvo finansija ovlašćeno je da preduzima propisane mjere nadzora.

Proširene su nadležnosti Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske. Savjet će, pored do sada propisanih nadležnosti, razmatrati plan nadzora i izvještaje o sprovednom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora kojeg provodi Ministarstvo,

opšta akta profesionalnog udruženja, godišnji izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva i revizije koji priprema profesionalno udruženje, te davati mišljenja i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju sprovodi profesionalno udruženje.

Takođe, u skladu sa predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona propisane su i novčane kazne, a ostale izmjene i dopune odnose se na preciziranje pojedinih odredaba Zakona ili njihovo potpunije uređivanje, kao i tehničko poboljšanje.

Sekretarijat za zakonodavstvo je uputio određene sugestije koje su se odnosile na preciziranje formulacija teksta Zakona, kao i na usklađivanje sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), što je obrađivač u cijelosti prihvatio.

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-3416/19 od 7. oktobar 2019. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, ustanovljeno je da pravo Evropske unije sadrži izvore koji su relevantni za predmet regulisanja dostavljenog nacrta koje je obrađivač uzeo u obzir prilikom njegove izrade, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“.

Materiju Nacrta, u dijelu primarnih izvora prava EU, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Treći dio – Politike i unutrašnje djelovanje Unije; Naslov IV, Slobodno kretanje lica, usluga i kapitala, Glava 2: Pravo poslovnog nastanjivanja, čl. 49–55; Naslov VII Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstva, Glava 3, Usklađivanje zakonodavstva, član 114¹.

U dijelu sekundarnih izvora prava EU, obrađivač je nastavio usklađivanje Zakona o računovodstvu i reviziji² sa sljedećim aktima:

- Regulativom 537/2014/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/ES³,
- Direktivom 2014/56/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o izmjeni Direktive 2006/43/ES o zakonskim revizijama godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja⁴, i
- Direktivom 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidovanim finansijskim izvještajima i povezanim izvještajima za određene vrste preduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/ES

¹ *Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Policies and Internal actions of the Union; Title IV Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 Right of Establishment, Art. 49 -55; Title VII Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 Approximation of laws, Article 114.*

² „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 95/14.

³ *Regulation (EU) No 537/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on specific requirements regarding statutory audit of public-interest entities and repealing Commission Decision 2005/909/EC*

⁴ *Directive 2014/56/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Directive 2006/43/EC on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts*

Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage direktiva Savjeta 78/660/EES i 83/349/EES⁵.

U nastavku navodimo neke od primjera usklađivanja odredbi dostavljenog nacrtu sa zahtjevima navedenih izvora *EU acquis*.

Kada se radi o Regulativi 537/2014/EU, obrađivač je vršio djelimično usklađivanje sa odredbama čl. 17. i 26. koje se odnose na period trajanja angažmana ovlašćenog revizora i privrednog društva za reviziju, te odredbe koje se odnose na uspostavljanje efikasnog sistema nadzora u obavljanju revizije.

Iz Direktive 2014/56/EU, obrađivač je preuzeo odredbe iz člana 1. (izmjena člana 3. Direktive 2006/43/ES) koje se odnose na obavezu utvrđivanja nadležnog organa za davanje odobrenja za rad ovlašćenim revizorima i društvima za reviziju, uslove koje mora ispunjavati ovlašćeni revizor za sticanje licence (odobrenja), obavezu kontinuirane profesionalne edukacije u vršenju poslova revizije, kao i obavezu upisa ovlašćenih revizora i privrednih društava za reviziju u javni registar. Pored navedenog, obrađivač je iz istog člana, preuzeo odredbe kojima se propisuje obaveza uspostavljanja sistema kontrole i nadzora nad radom ovlašćenih revizora i društava za reviziju uz poštovanje načela nezavisnosti u odnosu na subjekte nadzora.

Pored navedenog, obrađivač je vršio usklađivanje sa odredbama iz člana 23. Direktive 2013/34/EU, koje propisuju izuzeće od obaveze izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja za subjekte od javnog interesa ukoliko ispunjavaju uslov za razvrstavanje u mala pravna lica.

Detaljan pregled usklađenosti sa navedenim izvorima pravne tekovine EU, sadržan je u uporednim prikazima usklađenosti Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske sa pravnom tekovinom Evropske unije i praksom i standardima Savjeta Evrope.

Napominjemo da će donošenje predmetnog nacrtu doprinijeti ispunjavanju obaveza sadržanih u čl. 50–56. i 57–58. SSP⁶, koje se odnose na saradnju ugovornih strana u oblasti poslovnog nastanjivanja i pružanja usluga.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske donesen je 2015. godine i stupio je na snagu 24. novembra 2015. godine. Predmetnim zakonom uređena je oblast računovodstva i revizije koja obuhvata pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, organizaciju i rad Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske, reviziju finansijskih izvještaja, sticanje zvanja, sertifikaciju i licenciranje, kao i druga pitanja od značaja za računovodstvo i reviziju.

Razlozi za donošenje zakona sadržani su u potrebi za dogradnjom određenih zakonskih rješenja jer su, tokom primjene Zakona u praksi, uočene određene nedorečenosti koje su dovele do poteškoća u primjeni pojedinih odredaba zakona, te da se predložu nova rješenja koja treba da omoguće dalji razvoj oblasti računovodstva i revizije.

Ovim zakonom se na jasan način propisuje primjena profesionalne regulative koja još nije prevedena na srpski jezik. Izvršeno je usklađivanje definicije zaposlenja sa definicijom radnog odnosa iz Zakona o radu. Izmjenama ovog zakona detaljnije se uređuju uslovi koje

⁵ Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC

⁶ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica i BiH („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori, broj 10/08).

moraju ispunjavati pravna lica i preduzetnici za pružanje računovodstvenih usluga i uvodi obaveza upisa preduzetnika koji pružaju računovodstvene usluge u registar koji vodi Ministarstvo finansija, i koji je javno dostupan, nakon čega ministar donosi rješenje o upisu, a što ima za rezultat funkcionalniji registar u smislu ispunjenosti uslova koje propisuje ovaj zakon, kao i efikasniji nadzor nad ovim subjektima od Ministarstva finansija. Prema podacima iz Jedinog registra finansijskih izvještaja od ukupnog broja predatih finansijskih izvještaja za 2018. godinu, oko 65% finansijskih izvještaja je sačinjeno od pravnih lica i preduzetnika registrovanih za pružanje računovodstvenih usluga. Predloženim izmjenama uvodi se odredba da lica sa stečenim zvanjem sertifikovanog računovodstvenog tehničara (koji pružaju usluge trećim licima putem registrovane djelatnosti) mogu da potpisuju finansijske izvještaje samo za mikro pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo. Ako se posmatra 2018. godina, prema naprijed navedenim podacima, oko 65% finansijskih izvještaja, sačinjenih od pravnih lica i preduzetnika, registrovanih za pružanje računovodstvenih usluga, odnosi se na mikro pravna lica. Navedenim izmjenama pristupilo se u cilju postizanja boljeg kvaliteta pružanja računovodstvenih usluga.

Ovim zakonom bilo je potrebno detaljnije propisati uslove za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima, što ranije nije bilo zakonska materija. Za razliku od ranijeg rješenja da su društva za reviziju bila obavezna da izvrše osiguranje svakog izdatog revizorskog izvještaja, ovim zakonom se propisuje obaveza osiguranja od profesionalne odgovornosti.

Ovim zakonom predviđeno je da poslove nadzora društava za reviziju i licenciranih ovlašćenih revizora i dalje obavlja Ministarstvo finansija, uz pomoć Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske. S tim u vezi, Ministarstvo finansija je ovlašćeno da sprovodi postupak nadzora nad subjektima nadzora, te da preduzima odgovarajuće mjere nadzora da bi se uklonile i kaznile nezakonitosti utvrđene u postupku nadzora, izdaje i oduzima odobrenja za rad ovlašćenim revizorima i društvima za reviziju i vodi odgovarajuće registre. Predložena je dopuna teksta Zakona da bi se detaljnije uredio ovaj segment sa naglaskom na mjere koje će Ministarstvo izricati u postupku nadzora. Da bi se nadzor mogao kvalitetno sprovoditi i odgovoriti zahtjevima postavljenim ovim zakonom, predloženo je da najmanje jedno ovlašćeno lice koje sprovodi nadzor mora biti ovlašćeni revizor sa najmanje tri godine praktičnog iskustva u obavljanju zakonske revizije, ne smije biti zaposleno ili u drugom odnosu sukoba interesa sa društvom za reviziju koje je predmet nadzora, te da je protekla najmanje jedna godina od datuma prestanka njihovog zaposlenja ili drugog oblika povezanosti u društvu za reviziju. Pitanje nezavisnosti, kako nadležnog tijela, tako i lica koja sprovode postupak nadzora je jedno od ključnih pitanja koje je naglašeno u relevantnoj direktivi.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. mijenja se definicija ovlašćenog revizora radi usklađivanja sa ostalim tekstom Zakona.

Članom 2. dodaje se novi član 2a. kojim se uređuje pitanje primjene propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) Zakona. Naime, pod propisima koji se u smislu ovog zakona primjenjuju u Republici podrazumijevaju se, između ostalog, Međunarodni računovodstveni standardi (IAS), Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (IFRS), Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete (IFRS for SMEs), Međunarodni standardi revizije (ISA), Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (IPSAS), Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljem tekstu: Kodeks) i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC).

Predloženim članom se precizira primjena standarda u smislu da se primjenjuju prevedeni standardi, čemu prethodi odluka o datumu početka njihove primjene.

Čl. 3. i 4. mijenja se postojeći član 13. i dodaje novi član 13a. Navedenim članovima se detaljnije uređuje pitanje kvalifikovanih lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje. Član 13. odnosi se na sva pravna lica i preduzetnike koji imaju organizovan sistem računovodstva i koji moraju da imaju lice u radnom odnosu koje obavlja računovodstvene poslove, odnosno koje sačinjava finansijske izvještaje i koje mora biti kvalifikovano lice (da posjeduje licencu SRT ili SR). Predloženim izmjenama se vrši i usklađivanje ove odredbe sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, s obzirom na to da je računovodstvena funkcija značajna u svim poslovnim subjektima, da podrazumijeva kontinuirane aktivnosti, odnosno da se navedeni poslovi ne mogu obavljati angažovanjem radnika van radnog odnosa zaključivanjem ugovora o privremenim i povremenim poslovima ili ugovora o djelu.

Član 13a. detaljnije uređuje uslove u slučaju da se vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja povjeri drugom pravnom licu ili preduzetniku. Propisano je i da povezana pravna lica mogu povjeriti vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja svom povezanom pravnom licu. Pravna lica i preduzetnici koji se opredijele za obavljanje djelatnosti u okviru šifre 69.20 – Računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske djelatnosti; djelatnosti savjetovanja koje se odnose na porez, djelatnost moraju registrovati kao pretežnu djelatnost i moraju u radnom odnosu na puno radno vrijeme imati kvalifikovano lice za obavljanje registrovane djelatnosti. Izuzetak su preduzetnici koji djelatnost obavljaju kao osnovno ili dopunsko zanimanje i koji su i sami kvalifikovano lice, pri čemu ne postoji obaveza dodatnog zapošljavanja. U skladu sa predloženom odredbom, kao i odredbama zakona kojim se uređuje zanatsko-preduzetnička djelatnost, preduzetnici koji se budu bavili pružanjem računovodstvenih usluga trećim licima, u okviru svoje pretežne djelatnosti, tu djelatnost će moći obavljati kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, pri čemu obaveza zasnivanja radnog odnosa na puno radno vrijeme postoji za preduzetnike koji imaju registrovanu djelatnost kao dodatno zanimanje (Član 15. stav 4. Zakona o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti: „Fizičko lice koje je u radnom odnosu na nekim drugim poslovima, student, korisnik penzije, kao i u drugim slučajevima kada posebnim propisima nije drugačije uređeno, može kao dodatno zanimanje da registruje preduzetničku djelatnost ako zaposli lice koje ispunjava uslove za obavljanje tražene djelatnosti.“), odnosno za osnovno zanimanje ukoliko sam preduzetnik nije kvalifikovano lice.

Članom 5. mijenja se postojeći član 14. i propisuje obaveza preduzetnika da nakon registrovanja djelatnosti kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave podnesu zahtjev za upis u Registar preduzetnika za pružanje računovodstvenih poslova, koji vodi Ministarstvo, prijavi promjene u podacima tih registara i uređuju druga pitanja od značaja za ovaj postupak.

Članom 6. predlaže se dopuna u članu 15. Ova dopuna se predlaže da bi se detaljnije regulisao postupak upisa privrednih društava u Registar privrednih društava za pružanje računovodstvenih usluga, promjene u podacima koji se vode u Registru i izdavanje rješenja.

Članom 7. predlaže se dopuna teksta Zakona novim članom 15a. Potreba za ovom dopunom proističe iz činjenice da je potrebno propisati slučajeve u kojima će se pravno lice, odnosno preduzetnik za pružanje računovodstvenih poslova brisati iz odgovarajućih registara.

Članom 8. predlaže se izmjena stava 6. u članu 19. Predloženom izmjenom se propisuje da, pored dosadašnjih obveznika, i mikro pravna lica, razvrstana u skladu sa Zakonom, finansijske izvještaje prezentuju kroz Bilans stanja i Bilans uspjeha.

Članom 9. dopunjava se član 20. novim stavom 4. Ovom dopunom propisuje se izuzetak od obaveze sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja ukoliko se radi o grupi pravnih lica koja prema kriterijumima iz člana 5. stav 1. Zakona, koji su utvrđeni na konsolidovanoj osnovi, ispunjavaju uslove za razvrstavanje u mala pravna lica. U istom članu dodaje se i novi stav 6, koji propisuje obavezu sačinjavanja i prezentovanja konsolidovanih finansijskih

izvještaja u slučaju da se radi o matičnom pravnom licu, koje je istovremeno zavisno u višoj ekonomskoj cjelini, a krajnje matično pravno lice ima sjedište izvan Republike.

Članom 10. dopunjava se član 27. stav 1. sa ciljem propisivanja obaveze APIF-a da, pored Ministarstva finansija, obezbijedi i Poreskoj upravi stalni uvid u predate finansijske izvještaje.

Članom 11. dopunjava se član 30. novim stavom 3. kojim se uređuje pitanje korišćenja riječi revizija, u smislu da poslovni subjekti koji nisu registrovani za pružanje usluga revizije ne mogu u nazivu svog poslovnog imena imati riječ revizija.

Članom 12. predlaže se izmjena člana 32. Osnov za ovu izmjenu predstavlja potreba da se osnovni uslovi za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima urede Zakonom. Ovim odredbama se detaljnije uređuju uslovi za izdavanje licence ovlašćenom revizoru, period na koji se licenca izdaje, uslovi za obnavljanje licence i uslovi za brisanje ovlašćenih revizora iz Registra ovlašćenih revizora koji vodi Ministarstvo. Ministarstvo ovlašćenim revizorima izdaje, obnavlja i oduzima licence – dozvole za rad. Da bi dobio licencu – dozvolu za rad, lice mora da ima stečeno zvanje ovlašćenog revizora, da ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima revizije finansijskih izvještaja, ili pet godina radnog iskustva u internoj reviziji, ili deset godina radnog iskustva u računovodstvu i da ispuni ostale uslove propisane Zakonom. Licenca se izdaje na period od tri godine, a može se produžiti ukoliko ovlašćeni revizor obavi kontinuirano profesionalno usavršavanje i ispuni druge uslove propisane Zakonom i pravilnikom (uslovi za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci detaljno se uređuju pravilnikom koji donosi ministar finansija). Brisanje iz registra se vrši u slučaju oduzimanja licence i ukoliko se donese Rješenje o prestanku važenja licence.

Članom 13. predlaže se dopuna teksta Zakona sa novim članom 32a. Ovim članom propisuju se slučajevi u kojima će se oduzeti licenca ovlašćenom revizoru. Osim navedenog, Ministarstvo će donijeti rješenje o prestanku važenja licence u slučajevima smrti ovlašćenog revizora, gubitka poslovne sposobnosti ili na lični zahtjev ovlašćenog revizora.

Članom 14. mijenja se član 33. kojim se propisuju uslovi i postupak za izdavanje dozvole za rad privrednom društvu za reviziju. Izmjenom ove odredbe predlaže se novi koncept u vezi sa podnošenjem zahtjeva i dostavljanjem dokumenata u postupku izdavanja licence društvu za reviziju. U odnosu na važeće rješenje, predloženo je da se zahtjev za izdavanje licence društvu za reviziju podnosi Ministarstvu poslije osnivanja i upisa privrednog društva u odgovarajući registar poslovnih subjekata. Prema važećem zakonskom rješenju, osnivač društva za reviziju je zahtjev za izdavanje dozvole za rad podnosio prije upisa u odgovarajući registar poslovnih subjekata, te nakon izvršene registracije podnosio dodatni zahtjev za upis u Registar privrednih društava za reviziju. S tim u vezi je izvršena i izmjena u članu 35, na način da Ministarstvo na osnovu izdate dozvole za rad društva po službenoj dužnosti vrši upis društva u Registar privrednih društava za reviziju (član 15. predloženog zakona).

Članom 16. predlaže se brisanje člana 38. Zakona.

Članom 17. predlaže se izmjena stava 6. u članu 39. Ovom izmjenom se umjesto obaveze dostavljanja foto-kopija zaključenih ugovora o reviziji propisuje obaveza dostavljanja informacije o zaključenim ugovorima i podaci koje informacija treba da sadrži (novi stav 7). Takođe, predloženo je da se član 39. dopuni novim stavom 8, kojim se dodatno propisuje obaveza nadležnog organa u pravnom licu koje je obveznik revizije da izabere društvo za reviziju do 30. septembra poslovne godine za koju se pripremaju finansijski izvještaji koji su predmet revizije.

Članom 18. dopunjen je član 40. novim st. 4. i 5. kojima se uređuje pitanje ponovnog obavljanja revizije nakon isteka perioda od maksimalnih deset godina.

Članom 19. dopunjen je član 41. novim stavom 3. kojim se uređuje pitanje potpisivanja izvještaja o reviziji koji mora potpisati ovlašćeni revizor i lice ovlašćeno za zastupanje u društvu za reviziju.

Članom 20. mijenja se član 42. kojim se detaljnije uređuje pitanje revizorske dokumentacije. Radna dokumentaciju, koju revizor treba da pripremi je povjerljivog karaktera i može se koristiti samo za potrebe revizije. Izuzetak je postupak nadzora, koji vrši Ministarstvo finansija, a koji, između ostalog, obuhvata i pregled cjelokupne radne dokumentacije o obavljenoj reviziji kod najmanje jednog revizorskog angažmana.

Članom 21. mijenja se član 44. kojim se uređuje pitanje osiguranja društva za reviziju prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti i visina sume osiguranja za pojedine kategorije subjekata. Osiguranje od profesionalne odgovornosti se zaključuje na godišnjem nivou, a polisa osiguranja ne može limitirati broj mogućih štetnih događaja u odnosu na broj i strukturu angažmana koja će društva za reviziju ugovoriti i obavljati u periodu osiguranja.

Članom 22. predlaže se dopuna člana 46. stav 2, odredbom da privredno društvo za reviziju, pored već propisanih usluga, ne može klijentu revizije pružati poreske usluge. Članom 46. Zakona propisane su usluge koje društvo ne smije obavljati jer one isključuju mogućnost obavljanja revizije istom klijentu kojem su pružane propisane nerevizorske usluge.

Članom 23. predlaže se dopuna člana 47. stav 1. s obzirom na nadležnosti Poreske uprave koje su joj date ovim zakonom.

Članom 24. predlaže se brisanje st. 2, 3. i 4. u članu 50. radi usklađivanja sa predloženim izmjenama u članovima koji regulišu pružanje računovodstvenih usluga trećim licima. Prema predloženom rješenju pružanje računovodstvenih usluga trećim licima mogu vršiti samo privredna društva i preduzetnici koji su registrovani za obavljanje te djelatnosti, koji ispunjavaju usluge propisane ovim zakonom i koji su upisani u odgovarajuće registre koje vodi Ministarstvo. Članom 50. propisano je da se postupak nadzora nad radom privrednih društava za reviziju, koji je uređen ovim zakonom shodno primjenjuje i u nadzoru nad radom pravnih lica i preduzetnika registrovanih za pružanje računovodstvenih usluga. S tim u vezi, u slučaju sprovedenog nadzora nad navedenim subjektima i nepostupanja po izrečenoj mjeri kojom se nalaže otklanjanje nepravilnosti, Ministarstvo će u skladu sa članom 15a. donijeti Rješenje o brisanju iz odgovarajućeg registra.

Članom 26. predložena je izmjena člana 51. koji uređuje postupak nadzora nad radom privrednih društava za reviziju i ovlašćenih revizora, a koji je Ministarstvo finansija ovlašćeno da sprovodi. Nadzor obuhvata provjeru postupanja revizorskih društava u skladu s ovim zakonom i relevantnim propisima, te nadzor osiguranja kvaliteta rada ovlašćenih revizora i društava za reviziju. Nadzor obuhvata kontinuirane aktivnosti praćenja dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu, sprovođenje kontrolnih postupaka i izricanje mjera u postupku nadzora.

Članom 27. predlaže se dopuna teksta Zakona sa novim članom 51a. kojim se uređuje pitanje ovlašćenih lica Ministarstva koja će sprovoditi nadzor. Najmanje jedno ovlašćeno lice Ministarstva mora ispunjavati uslove propisane stavom 2. ovog člana da bi se postigao što veći nivo njihove stručnosti i posljedično kvaliteta sprovedenog nadzora. Ovlašćena lica moraju biti nezavisna od subjekta nadzora i ne mogu biti u sukobu interesa sa subjektima nadzora.

Ministarstvo finansija sprovodi nadzor najmanje jednom u šest godina kod revizorskog društva, odnosno najmanje jednom u tri godine ako se radi o reviziji subjekata od javnog interesa. Nadzor se sprovodi na osnovu analize i procjene rizika, te se može vršiti i češće.

Članom 28. mijenja se postojeći član 52. kojim se propisuju mjere koje Ministarstvo izriče u postupku nadzora (nalog za otklanjanje utvrđenih nezakornosti, uslovno oduzimanje dozvole za rad, pokretanje prekršajnog postupka i oduzimanje dozvole za rad).

Članom 29. predlaže se dopuna teksta Zakona sa novim čl. 52a, 52b, 52v, 52g. i 52d. kojim se detaljnije uređuju slučajevi u kojima će Ministarstvo izreći svaku od navedenih mjera nadzora. Navedenim članovima se propisuju i mjere koje će Ministarstvo izreći ovlašćenom revizoru u postupku nadzora.

Članom 30. predlaže se izmjena člana 53. koji uređuje pitanja od značaja za rad Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske. Predloženo je da se prošire nadležnosti Savjeta u segmentu sistema javnog nadzora. Institucionalni okvir javnog nadzora ovlašćenih revizora i društava za reviziju koji je na nivou Evropske unije uređen Direktivom 2014/56/EU i Uredbom broj 537/2014 prvenstveno se sastoji u tome da se unutar svake države članice imenuje jedinstveno tijelo koje će imati krajnju odgovornost za obaveze propisne regulativom EU, s tim da pojedine obaveze mogu biti delegirane i drugim tijelima i organima, prema propisnim uslovima, a krajnju odgovornost uvijek ima imenovano nadležno tijelo za javni nadzor. Pri tome je od ključne važnosti nezavisnost nadzornog tijela od revizorske profesije. U skladu sa navedenim, nadležnost da vrši nadzor nad računovodstvenom i revizorskom profesijom data je Ministarstvu finansija, s tim da će dio aktivnosti u vezi sa javnim nadzorom obavljati i Savjet za računovodstvo i reviziju Republike Srpske, kao stručno savjetodavno tijelo ministra finansija. Savjet će, pored ostalih datih nadležnosti, razmatrati plan nadzora i izvještaje o sprovednom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora, koji sprovodi Ministarstvo, razmatrati zapisnike o sprovedenom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora i predlagati preduzimanje odgovarajućih mjera nadzora ukoliko se u postupku nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora utvrde nezakonitosti. Pored navedenog, Savjet će razmatrati opšta akta profesionalnog udruženja, godišnji izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva i revizije koji priprema profesionalno udruženje, te davati mišljenja i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju sprovodi profesionalno udruženje.

Članom 31. predlaže se izmjena člana 55. tako da će Savjet umjesto devet činiti pet članova koje imenuje ministar finansija. Da bi mogao odgovoriti propisanim nadležnostima u dijelu javnog nadzora predloženo je da dva člana Savjeta moraju da budu lica sa stečenim zvanjem ovlašćeni revizor, od kojih najmanje jedno lice sa važećom licencom i pet godina radnog iskustva na poslovima revizije.

Članom 32. predlaže se brisanje stava 5. u članu 56, s obzirom na to da je prevod profesionalne regulative u nadležnosti udruženja, te da se i vrši u skladu sa potpisanim sporazumima i ovlašćenjima, a predloženim članom 2a. se dodatno uređuje primjena prevedene profesionalne regulative.

Članom 33. predlaže se izmjena člana 64. kojim se propisuju prekršajne sankcije za pravno lice ili preduzetnika koji vodi dvojno knjigovodstvo. Takođe, propisane su novčane kazne i za društvo za reviziju ukoliko krši odredbe ovog zakona u procesu revizije finansijskih izvještaja. Novčane kazne su propisane i za pravna lica i preduzetnike koji su registrovani za pružanje računovodstvenih usluga trećim licima.

Članom 34. izvršena je dopuna teksta Zakona sa novim članom 67a. kojim se propisuje period u kome su privredna društva za reviziju, pravna lica i preduzetnici dužni da se usklade sa odredbama ovog zakona.

Članom 35. vrši se usklađivanje člana 71. sa predloženim izmjenama u ovom zakonu.

Članom 36. propisuju se stupanje na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Ministarstvo privrede i preduzetništva u Mišljenju broj: 18.06-020-3418/19 od 7. oktobra 2019. godine, konstatuje da je:

- Nacrt zakona planiran Programom rada Vlade Republike Srpske i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2019. godinu.
- Obrađivač pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem u Obrascu o sprovođenju skraćenog PUP-a u pripremi i izradi nacrtu propisa i da je isti sastavni dio „Razloga za donošenje zakona“.
- Obrađivač pravilno definisao ciljeve koji se žele postići donošenjem zakona.
- Obrađivač obavio konsultacije sa Savjetom za računovodstvo i reviziju.

Prilikom utvrđivanja opcija za rješenje problema, obrađivač je naveo da je za rješavanje utvrđenih problema neophodno donošenje zakona.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač je naveo da će Nacrt pozitivno uticati na poslovno okruženje, budući da će Ministarstvo finansija po službenoj dužnosti vršiti upis privrednih društava za reviziju u Registar privrednih društava za reviziju, što smanjuje broj procedura i vrijeme potrebno za početak rada istih. Takođe, pozitivan uticaj se ogleda i u oslobađanju matičnih pravnih lica, koja nisu subjekti od javnog interesa i koja ispunjavaju uslove za razvrstavanje u mala pravna lica u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, obaveze izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja. S druge strane, Nacrtom se preduzetnicima uvodi obaveza podnošenja zahtjeva i dostavljanja dokumentacije za upis u Registar preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, kako bi se raspolagalo ažurnim podacima o pružaocima ovih usluga. Osim toga, Nacrtom se matičnom pravnom licu, koje je zavisno u višoj ekonomskoj cjelini sa sjedištem izvan Republike Srpske, uvodi obaveza sačinjavanja, prezentovanja, objavljivanja i dostavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja. S obzirom na to, da krajnje matično pravno lice sa sjedištem izvan Republike, ima obavezu izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja koji nisu dostupni u Republici, uvođenjem navedene obaveze, obezbjeđuje se konsolidovana informacija o finansijskim izvještajima unutar Republike, čime se povećava informaciona moć finansijskih izvještaja, za grupu koja se nalazi u Republici.

Što se tiče uticaja na javne budžete, obrađivač je naveo da Nacrt neće uticati na javne budžete. Nacrtom je predviđeno jačanje sistema nadzora u pogledu ljudskih kapaciteta, na način da najmanje jedno ovlašćeno lice koje provodi nadzor mora biti ovlašćeni revizor sa najmanje tri godine praktičnog iskustva u obavljanju zakonske revizije, što može prouzrokovati dodatne troškove u pogledu angažovanja navedenog lica.

U vezi sa socijalnim uticajima, obrađivač je naveo da Nacrt nema socijalnih uticaja.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Nacrt ne utiče na životnu sredinu.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da će zakon sprovesti Ministarstvo finansija.

Nacrtom se uvodi nova formalnost – rješenje o upisu u registar preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji vodi Ministarstvo finansija. Osim toga, Nacrtom se mijenja formalnost – rješenje o upisu u Registar privrednih društava za reviziju, na način da se upis ne vrši na zahtjev privrednog društva, već po službenoj dužnosti. Formalnosti se uvode i mijenjaju s ciljem funkcionalnosti registara i efikasnijeg nadzora nad navedenim subjektima.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu sa metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa tačkom 11. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12) i u skladu sa članom 53. stav 2. tačka 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske je dostavljen na razmatranje Savjetu za računovodstvo i reviziju Republike Srpske. Savjet čini devet članova koje je imenovao ministar finansija iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika profesionalnih udruženja, Poreske uprave, Regulatornih tijela iz oblasti finansijskog sistema, poslovne zajednice, univerzitetskih profesora i drugih lica koja svojim teoretskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu da doprinesu efikasnijem radu Savjeta. S obzirom na to da Savjet čine predstavnici različitih zainteresovani strana (poslovna zajednica, akademska zajednica, profesionalno udruženje itd.) smatramo da je na navedni način omogućeno istim učešće u izradi ovog zakona.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Izmjenama Zakona predviđeno je jačanje sistema nadzora, između ostalog, i u vezi sa ljudskim kapacitetima, na način da najmanje jedno ovlašćeno lice koje sprovodi nadzor mora ispunjavati propisane uslove, a to je da mora biti ovlašćeni revizor sa najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju revizije. Za angažovanje navedenog lica obezbijedena su sredstva u budžetu Ministarstva finansija.

ZAKON O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u osnovni tekst)

Član 2.

(1) Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) računovodstvo je sistem čije funkcionisanje obezbjeđuje informacije o prinosnom, imovinskom i finansijskom položaju, tokovima gotovine, promjenama na vlastitom kapitalu i drugim finansijskim i nefinansijskim informacijama značajnim za eksterne i interne korisnike finansijskih izvještaja,

2) knjigovodstvo je sistem koji obuhvata prikupljanje, klasifikovanje, evidentiranje i sumiranje poslovnih transakcija, te čuvanje originalne poslovne dokumentacije koja pruža dokaze o tim transakcijama,

3) revizija finansijskih izvještaja je ispitivanje i izražavanje mišljenja o tome da li su oni pripremljeni i prezentovani na istinit i fer način, u skladu sa IAS, IFRS, IFRS for SMEs i drugim odgovarajućim propisima,

4) pravno lice je profitno ili neprofitno pravno lice sa sjedištem u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika) ili u inostranstvu,

5) preduzetnik je fizičko lice registrovano za obavljanje preduzetničke djelatnosti koje svoje poslovne knjige vodi u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak ili u skladu sa ovim zakonom,

6) računovodstveni i revizijski standardi su standardi, uputstva, objašnjenja, smjernice i načela definisana ovim zakonom, objavljena od profesionalnog udruženja, u saradnji sa Ministarstvom finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo),

7) Savjet za računovodstvo i reviziju Republike Srpske je tijelo formirano u skladu sa ovim zakonom,

8) sertifikat je javna isprava koju izdaje profesionalno udruženje definisano ovim zakonom, a kojim se dokazuje da je lice steklo odgovarajuće stručno zvanje,

9) licenca je javna isprava koja predstavlja dozvolu za rad fizičkom ili pravnom licu koju, u skladu sa odredbama ovog zakona i Međunarodnih standarda edukacije za profesionalne računovođe, izdaje Ministarstvo, odnosno profesionalno udruženje,

10) profesionalno udruženje je nevladina, dobrovoljna profesionalna asocijacija računovođa i revizora u Republici,

11) ovlašćeni revizor je lice koje posjeduje sertifikat izdat od profesionalnog udruženja, u skladu sa ovim zakonom,

12) sertifikovani računovođa je lice koje posjeduje sertifikat izdat od profesionalnog udruženja u skladu sa ovim zakonom,

13) sertifikovani računovodstveni tehničar je lice koje posjeduje sertifikat izdat od profesionalnog udruženja u skladu sa ovim zakonom,

14) Jedinstveni registar finansijskih izvještaja (u daljem tekstu: Registar) daje centralni izvor informacija o poslovanju i bonitetu pravnih lica u Republici, uspostavljen u skladu sa propisima kojima se uređuje registar finansijskih izvještaja,

15) propisi iz oblasti računovodstva i revizije koji se u smislu ovog zakona primjenjuju u Republici podrazumijevaju: Međunarodne računovodstvene standarde (IAS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (IFRS), Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete (IFRS for SMEs), Međunarodne standarde revizije (ISA), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (IPSAS),

Međunarodne standarde vrednovanja (IVS), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljem tekstu: Kodeks) i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC).

(2) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 2a.

(1) Pravna lica i preduzetnici sačinjavaju finansijske izvještaje u skladu sa prevedenim propisima iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona.

(2) Prevođenje propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona vrši nadležno profesionalno udruženje, u skladu sa potpisanim sporazumima i ovlašćenjima, te donosi odluku kojom se određuje i datum početka njihove primjene, a koja se zajedno sa tekstom standarda objavljuje na internet stranici Ministarstva i profesionalnog udruženja.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravna lica mogu sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa propisima koji nisu prevedeni i objavljeni od nadležnog profesionalnog udruženja, ako se radi o:

1) pravnim licima čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na osnovu kojih je organ nadležan za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisao obavezu primjene propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona koji nisu prevedeni i objavljeni, ili

2) pravnim licima čije je matično pravno lice sa sjedištem u inostranstvu.

Član 13.

(1) Pravno lice i preduzetnik, opštim aktom, u skladu sa ovim zakonom, propisuju potreban stepen školske spreme, radno iskustvo i ostale uslove za lice u radnom odnosu koje obavlja računovodstvene poslove.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice koje sačinjava finansijske izvještaje obavezno je kvalifikovano lice.

(3) Kvalifikovano lice, u smislu ovog zakona, jeste lice koje posjeduje licencu sertifikovanog računovodstvenog tehničara ili sertifikovanog računovođe.

Član 13a.

(1) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja može ugovorom biti povjereno drugom pravnom licu ili preduzetniku, registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji su upisani u odgovarajući registar, a koji računovodstvene poslove obavljaju kao pretežnu djelatnost i koji ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, povezana pravna lica mogu povjeriti vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja svom povezanom pravnom licu.

(3) Pravno lice ili preduzetnik, registrovani za pružanje računovodstvenih usluga obavezni su da u radnom odnosu na puno radno vrijeme imaju zaposleno kvalifikovano lice iz člana 13. stav 3. ovog zakona, za obavljanje ove djelatnosti.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, preduzetnik, koji je kvalifikovano lice, nema obavezu zapošljavanja kvalifikovanog lica ako preduzetničku djelatnost obavlja kao osnovno ili dopunsko zanimanje.

(5) Kvalifikovano lice iz st. 3. i 4. ovog člana, koje posjeduje licencu sertifikovanog računovodstvenog tehničara može da sačinjava finansijske izvještaje samo za mikro pravna lica, razvrstana u skladu sa ovim zakonom, odnosno preduzetnike koji poslovne knjige vode po principu dvojnog knjigovodstva.

(6) Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na banke, društva za osiguranje, davaooc finansijskog lizinga, mikrokreditna društva, kao i na druge finansijske organizacije kojima je propisima koji uređuju njihovo poslovanje zabranjeno povjeravanje vođenja poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja drugom licu.

Član 14.

(1) Preduzetnici koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge, registruju se u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuje oblast zanatsko-preduzetničke djelatnosti.

(2) Nakon registrovanja djelatnosti kod nadležnog organa, jedinice lokalne samouprave, preduzetnici za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su da se upišu u Registar preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga (u daljem tekstu: Registar preduzetnika), koji vodi Ministarstvo.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar preduzetnika, preduzetnik dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz člana 13a. ovog zakona.

(4) Ministar donosi rješenje o upisu u Registar preduzetnika u roku od deset dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(5) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar preduzetnika, preduzetnik je dužan da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 15.

(1) Privredno društvo za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga registruje se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju pitanja od značaja za osnivanje, poslovanje i prestanak poslovanja privrednih društava.

(2) Privredna društva za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužna su da se upišu u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji vodi Ministarstvo.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, privredno društvo dužno je da dostavi dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uslova iz člana 13a. ovog zakona.

(4) Ministar donosi rješenje o upisu u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga u roku od deset dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(5) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ovlašćeno lice privrednog društva dužno je da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje vođenje Registra privrednih društava za reviziju, Registra ovlašćenih revizora, te Registra pravnih lica i preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

Član 15a.

(1) Pravno lice, odnosno preduzetnik koji pruža knjigovodstvene i računovodstvene usluge briše se iz odgovarajućeg registra u sljedećim slučajevima:

- 1) ako prestane da ispunjava uslove za upis u registar,**
- 2) ako je upis u registar izvršen na osnovu neistinitih podataka,**
- 3) ako donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti računovodstva,**
- 4) u slučaju da je izvršeno brisanje iz odgovarajućeg registra poslovnih subjekata, odnosno registra preduzetnika i**
- 5) u slučaju da ne postupi po mjerama nadzora koje su izrečene rješenjem o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti.**

(2) Ministar donosi rješenje o brisanju iz Registra preduzetnika i Registra privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

4. Finansijski i konsolidovani finansijski izvještaji

Član 19.

(1) Pravno lice ili preduzetnik koji vodi dvojno knjigovodstvo sačinjavaju i prezentuju javnosti finansijske izvještaje za poslovnu godinu završenu 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu.

(2) Izuzetno, zavisno pravno lice čije matično pravno lice sa sjedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, uz saglasnost ministra može da sačinjava i prezentuje finansijske izvještaje za period koji je različit od perioda iz stava 1. ovog člana.

(3) Pravno lice kod koga nastanu statusne promjene, odnosno promjene pravne forme, kao i pravno lice nad kojim je otvoren stečajni ili likvidacioni postupak, pored finansijskih izvještaja iz stava 1. ovog člana sačinjava i prezentuje finansijske izvještaje sačinjene na dan statusne promjene, odnosno na dan promjene pravne forme, kao i na dan otvaranja i zaključenja stečajnog ili likvidacionog postupka.

(4) Poslovne promjene nastale između dana bilansa i dana upisa u registar poslovnih subjekata obuhvataju se u poslovnim knjigama prethodnog pravnog lica ili novog pravnog lica, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.

(5) Godišnje finansijske izvještaje čine:

- 1) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda,
- 2) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period,
- 3) Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine,
- 4) Izvještaj o promjenama na kapitalu i
- 5) Napomene uz finansijske izvještaje.

(6) Izuzetno od odredbe iz stava 5. ovog člana, mikro pravna lica, kao i preduzetnici koji vode dvojno knjigovodstvo, zajednice etažnih vlasnika, sindikalne organizacije i druga udruženja građana, ako ispunjavaju kriterijume za razvrstavanje u mikro pravna lica, godišnje finansijske izvještaje prezentuju kroz:

- 1) Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda i**
- 2) Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period.**

(7) Uz godišnji finansijski izvještaj korisnicima finansijskih izvještaja se prezentuje i poseban izvještaj sačinjen prema zahtjevu Republičkog zavoda za statistiku.

(8) Pravna lica čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na osnovu kojih je organ, odnosno organizacija nadležna za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisala obavezu sačinjavanja i prezentacije periodičnih finansijskih izvještaja, dužna su da te izvještaje sačinjavaju i u skladu s tim propisima.

(9) Za finansijske izvještaje pravnog lica ili preduzetnika koji vodi dvojno knjigovodstvo odgovorno je lice ovlašćeno za zastupanje upisano u odgovarajući registar.

(10) Finansijske izvještaje pravnog lica ili preduzetnika, koji vodi dvojno knjigovodstvo, potpisuje lice ovlašćeno za zastupanje upisano u odgovarajući registar i kvalifikovano lice iz člana 13. ovog zakona.

Član 20.

(1) Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe u kojima su imovina, obaveze, sopstveni kapital, prihodi, rashodi i tokovi gotovine matičnog pravnog lica i njegovih zavisnih pravnih lica prezentovani kao da su jedna ekonomska cjelina.

(2) Grupu čine matično pravno lice i njegova zavisna pravna lica nad kojima matično pravno lice ostvaruje kontrolu, u skladu sa IAS, odnosno IFRS.

(3) Matična pravna lica imaju obavezu da sačinjavaju, prezentuju, objavljuju i dostavljaju konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa odgovarajućim IAS, odnosno IFRS i odredbama ovog zakona.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, matična pravna lica, koja nisu subjekti od javnog interesa, nisu dužna da sačinjavaju, prezentuju, objavljuju i dostavljaju konsolidovane finansijske izvještaje ako, prema kriterijumima iz člana 5. stav 1. ovog zakona, utvrđenim na konsolidovanoj osnovi na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja, ispunjavaju uslove za razvrstavanje u mala pravna lica u skladu sa ovim zakonom.

(5) Obaveza iz stava 3. ovog člana nastaje u godini u kojoj matično pravno lice ostvari kontrolu nad zavisnim pravnim licem ili više zavisnih pravnih lica, a prestaje dostavljanjem konsolidovanog finansijskog izvještaja za godinu u kojoj matično pravno lice izgubi kontrolu nad svim zavisnim pravnim licima.

(6) Matično pravno lice, koje je istovremeno zavisno u višoj ekonomskoj cjelini, obavezno je da sačinjava, prezentuje, objavljuje i dostavlja konsolidovane finansijske izvještaje ako njegovo matično pravno lice ima sjedište izvan Republike.

Član 27.

(1) APIF je dužan da Ministarstvu i Poreskoj upravi Republike Srpske obezbijedi stalni uvid u predate finansijske izvještaje, definisane u članu 25. ovog zakona, a najkasnije u roku od 30 dana od isteka rokova za njihovu predaju u Registar.

(2) APIF je dužan da u rokovima iz stava 1. ovog člana, na osnovu obrađenih podataka iz finansijskih izvještaja, na svojoj internet stranici obezbijedi mogućnost kreiranja zbirnih i pojedinačnih analiza i izvještaja o imovinskom, prinosnom i finansijskom položaju pravnih lica i preduzetnika.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana obezbjeđuju se za potrebe republičkih organa uprave i organa jedinice lokalne samouprave bez naknade.

Član 30.

(1) Većinsko pravo glasa i većinsko učešće u kapitalu u privrednom društvu za reviziju mogu imati isključivo ovlašćeni revizori ili drugo privredno društvo za reviziju u svojstvu osnivača.

(2) Privredno društvo za reviziju može osnovati i strano privredno društvo koje se bavi revizijom, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Pravno lice, koje nema dozvolu za obavljanje poslova revizije, u skladu sa ovim zakonom, ne može u okviru svog poslovnog imena da sadrži riječi „revizija ili društvo za reviziju“.

Član 32.

(1) Ministarstvo, ovlašćenim revizorima izdaje, obnavlja i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja.

(2) Licenca se izdaje licu koje ispunjava sljedeće uslove:

1) da ima stečeno zvanje ovlašćenog revizora,

2) da ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima revizije finansijskih izvještaja, ili pet godina radnog iskustva u internoj reviziji, ili deset godina radnog iskustva u računovodstvu,

3) da mu nije izrečena mjera zabrane izdavanja nove licence u skladu sa ovim zakonom i

4) da nije pravosnažno osuđivano za krivična djela protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i protiv pravnog saobraćaja i svako drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlašćenog revizora.

(3) Zahtjev za izdavanje licence, ovlašćeni revizor podnosi Ministarstvu najkasnije u roku od tri godine od dana izdavanja sertifikata za profesionalno zvanje, a ako se zahtjev podnese nakon isteka navedenog roka, dužan je dostaviti i dokaz o ispunjenosti uslova kontinuirane profesionalne edukacije.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju postupak za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima.

(5) Licenca se izdaje na period od tri godine i može se obnoviti na zahtjev ovlašćenog revizora, ako je obavio kontinuirano profesionalno usavršavanje i ispunio druge propisane uslove.

(6) U slučaju da ovlašćeni revizor ne podnese zahtjev za obnavljanje licence, licenca prestaje da važi istekom tri godine od dana njenog izdavanja.

(7) Ministarstvo vodi Registar ovlašćenih revizora kojima je, u skladu sa ovim zakonom, izdata licenca u zvanju ovlašćenog revizora.

(8) Registar ovlašćenih revizora obavezno sadrži: ime i prezime ovlašćenog revizora, naziv subjekta koji je ovlašćenom revizoru izdao sertifikat, broj i datum izdavanja licence, rok važenja licence i druge podatke od značaja za pravilnu identifikaciju ovlašćenog revizora.

(9) Ovlašćeni revizor briše se iz Registra ovlašćenih revizora na osnovu rješenja o oduzimanju licence ovlašćenom revizoru, odnosno rješenja o prestanku važenja licence.

(10) Podaci koji se upisuju u Registar ovlašćenih revizora su javni.

Član 32a.

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence ovlaštenom revizoru, u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i protiv pravnog saobraćaja i svako drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova ovlaštenog revizora,
- 2) ako mu je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti,
- 3) ako se utvrdi da je prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence dostavio neistinite podatke i dokumentaciju,
- 4) ako je ovlašćeni revizor odgovorno lice u privrednom društvu za reviziju kojem je oduzeta dozvola za rad u postupku sprovođenja nadzora,
- 5) ako ovlašćeni revizor prekrši mjeru uslovnog oduzimanja licence i
- 6) na zahtjev profesionalnog udruženja.

(2) Ministar donosi rješenje o prestanku važenja licence, u sljedećim slučajevima:

- 1) smrti ovlaštenog revizora,
- 2) na lični zahtjev ovlaštenog revizora i
- 3) potpunog ili djelimičnog gubitka poslovne sposobnosti ovlaštenog revizora.

(3) Rješenjem o oduzimanju licence utvrđuje se i period u kome se ovlaštenom revizoru kome se oduzima licenca ne može izdati nova, a koji ne može biti duži od dvije godine od dana donošenja rješenja.

(4) Rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 33.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za rad privrednom društvu za reviziju podnosi se Ministarstvu poslije osnivanja i upisa privrednog društva u odgovarajući registar poslovnih subjekata.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana dostavlja se:

- 1) odluka o osnivanju ili drugi osnivački akt,
- 2) akt o osnivanju poslovne jedinice privrednog društva, ako je osnivač poslovne jedinice strano društvo za reviziju,
- 3) Rješenje o registraciji poslovnog subjekta,
- 4) interni akt kojim je uređena metodologija za obavljanje usluga revizije,
- 5) dokazi o radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom jednog ili više ovlašćenih revizora sa važećom licencom (foto-kopija ugovora o radu, radne knjižice i poreskog uvjerenja o prijavi uplate doprinosa),
- 6) podaci o osnivačima privrednog društva, i to:
 1. za osnivače koji su fizička lica – dokaz o ispunjavanju uslova propisanih članom 30. ovog zakona,
 2. za osnivače privrednog društva za reviziju koji su strano pravno lice, pravno lice iz Federacije BiH ili Brčko Distrikta BiH uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad podnosi se i dokumentacija kojom se dokazuje da je u matičnoj

državi ili entitetu, odnosno Brčko Distriktu BiH, registrovano za pružanje usluga revizije i

7) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi za izdavanje dozvole za rad.

(3) Dozvola za obavljanje revizije ne može se izdati privrednom društvu kome je bila oduzeta dozvola, za vrijeme trajanja zabrane iz člana 52v. ovog zakona.

(4) U periodu važenja zabrane iz stava 3. ovog člana, dozvola za obavljanje revizije ne izdaje se ni društvu za reviziju čiji je osnivač društvo za reviziju kome je oduzeta dozvola u skladu sa članom 52v. ovog zakona.

Član 35.

(1) Ministarstvo vrši upis u Registar privrednih društava za reviziju po službenoj dužnosti.

(2) U slučaju nastanka promjene podataka koji se upisuju u Registar privrednih društava za reviziju, ovlašćeno lice privrednog društva dužno je da nastale promjene dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 38.

Briše se.

2. Proces revizije

Član 39.

(1) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se za svaku poslovnu godinu pojedinačno.

(2) Nadležni organ u pravnom licu odlučuje o izboru privrednog društva za reviziju u skladu sa zakonom.

(3) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se na osnovu ugovora koji je zaključen između pravnog lica čiji se finansijski izvještaji revidiraju i privrednog društva za reviziju, najkasnije do 30. septembra poslovne godine za koju se pripremaju finansijski izvještaji koji su predmet revizije.

(4) Ugovor o reviziji finansijskih izvještaja, pored elemenata koji su uređeni propisima o obligacionim odnosima, obavezno sadrži i:

1) strukturu revizorskog tima, sa navođenjem stručnih kvalifikacija članova revizorskog tima,

2) podatke o planiranom broju sati za obavljanje revizije po članovima revizorskog tima i

3) obavezu sačinjavanja informacije o utrošenim satima po članovima revizorskog tima.

(5) Privredno društvo za reviziju ima pravo na naknadu za obavljenju reviziju, a iznos naknade se utvrđuje ugovorom o reviziji.

(6) Privredna društva za reviziju dužna su da Ministarstvu najkasnije do 31. decembra tekuće godine dostave **informaciju o ugovorima** o reviziji zaključenih u toku te godine.

(7) **Informacija o ugovorima obavezno sadrži podatke o nazivu i razvrstavanju pravnih lica u skladu sa članom 5. ovog zakona, broj i datum ugovora o reviziji, godinu na koju se revizija finansijskih izvještaja odnosi i ugovorenu naknadu.**

(8) Nadležni organ u pravnom licu, čiji se finansijski izvještaji revidiraju, dužan je da izabere društvo za reviziju i zaključi ugovor o reviziji u roku iz stava 3. ovog člana.

Član 40.

(1) Reviziju finansijskih izvještaja jednog pravnog lica isto privredno društvo za reviziju može da obavlja najduže sedam godina uzastopno.

(2) Izuzetno, reviziju kod istog pravnog lica privredno društvo za reviziju može da obavlja još tri godine nakon isteka roka iz stava 1. ovog člana, ukoliko obezbijedi da reviziju obavlja drugi revizor.

(3) Rok iz stava 1. ovog člana počinje teći od datuma zaključivanja prvog ugovora o reviziji finansijskih izvještaja.

(4) Društvo za reviziju može ponovo da obavlja reviziju pravnog lica iz st. 1. i 2. ovog člana nakon proteka roka od najmanje dvije godine od datuma sačinjavanja posljednjeg revizorskog izvještaja za to pravno lice.

(5) Ovlašćeni revizor može biti imenovan za člana organa upravljanja u pravnom licu kod kojeg je vršio reviziju i čiji izvještaj o reviziji je potpisao, nakon proteka roka od najmanje dvije godine po prestanku radnog odnosa, odnosno angažmana u društvu za reviziju.

Član 41.

(1) U izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja izražava se mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni i prezentovani na istinit i fer način, u skladu sa IAS, IFRS, IFRS for SMEs i drugim odgovarajućim propisima.

(2) Mišljenje ovlašćenog revizora obavezno se izražava u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i može biti pozitivno, mišljenje sa rezervom, negativno ili u formi u kojoj se revizor uzdržava od davanja mišljenja.

(3) Izvještaj o reviziji obavezan je da potpisuje najmanje jedan ovlašćeni revizor koji je obavljao reviziju i lice ovlašćeno za zastupanje društva za reviziju.

Član 42.

(1) Privredno društvo za reviziju priprema cjelokupnu dokumentaciju na osnovu koje se izdaje revizorski izvještaj.

(2) Radna dokumentacija, odnosno kopije radnih dokumenata prikupljenih u toku revizije povjerljivog su karaktera i mogu se koristiti samo za potrebe revizije u skladu sa ovim zakonom, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, radna dokumentacija može se koristiti za potrebe sprovođenja nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora, u skladu sa ovim zakonom.

(4) Dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija, privredno društvo za reviziju čuva najmanje šest godina, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(5) Radna dokumentacija na osnovu koje se izrađuje revizorski izvještaj, ugovor o reviziji i izvještaj o izvršenoj reviziji sačinjava se na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici.

Član 44.

(1) Privredno društvo za reviziju obavezno je da se osigura od rizika odgovornosti za štetu koju može da prouzrokuje prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti za koju je registrovano.

(2) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem profesionalne djelatnosti kod banaka, lizing društava, investicionih i penzionih fondova, osiguravajućih društava i velikih pravnih lica, minimalna suma pokrića po štetnom događaju iznosi 500.000 KM.

(3) Za štetu koju privredno društvo za reviziju može da prouzrokuje obavljanjem profesionalne djelatnosti kod ostalih pravnih lica, minimalna suma pokrića rizika po štetnom događaju iznosi 100.000 KM.

(4) Privredna društva za reviziju, u smislu odgovornosti za štetu koju mogu da prouzrokuju obavljanjem profesionalne djelatnosti, dužna su da zakluče polise osiguranja na godišnjem nivou za svaku kalendarsku godinu.

(5) Društvo za reviziju dužno je da ugovori osiguranje od profesionalne odgovornosti na način da polisa osiguranja ne može limitirati broj mogućih štetnih događaja u odnosu na broj i strukturu angažmana koja će društvo za reviziju ugovoriti i obavljati u periodu osiguranja.

(6) Društvo za reviziju dužno je da Ministarstvu dostavi foto-kopiju polise osiguranja zaključenu u skladu sa odredbama ovog člana, do kraja januara tekuće godine za tu kalendarsku godinu.

Član 46.

(1) Privredno društvo za reviziju i ovlašćeni revizor ne mogu obavljati reviziju finansijskih izvještaja pravnog lica:

- 1) u kome su vlasnici udjela ili akcija,
- 2) kome vode poslovne knjige ili vrše sačinjavanje finansijskih izvještaja za revidirani period ili
- 3) ako su na bilo koji način poslovno povezani sa pravnim licem tako da objektivno postoji sumnja u njihovu nezavisnost i nepristrasnost.

(2) Privredno društvo za reviziju i ovlašćeni revizor ne mogu obavljati reviziju finansijskih izvještaja pravnog lica kojem pružaju:

- 1) usluge u vezi sa procjenom vrijednosti, ukoliko se ona odnosi na godinu za koju se obavlja revizija,
- 2) **poreske usluge,**
- 3) aktuarske usluge,
- 4) usluge koje se odnose na funkcionisanje sistema interne kontrole i interne revizije,
- 5) menadžerske usluge,
- 6) pravne i stručne usluge koje se odnose na proces revizije,
- 7) savjetodavne, brokersko-dilerske ili investicione usluge i
- 8) druge usluge čije pružanje bi dovelo do sukoba interesa.

GLAVA IV NADZOR

1. Nadzor nad poslovima računovodstva Član 47.

(1) Poreska uprava, na način kako je to uređeno propisima koji se odnose na poreski postupak, vrši nadzor kod pravnih lica i preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva, u dijelu računovodstvenih poslova, te sačinjavanja i prezentacije finansijskih izvještaja **i njihove revizije** radi provjere obavljaju li se navedeni poslovi u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Nadzor iz stava 1. ovog člana vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisima data ovlaštenja.

Član 50.

(1) Postupak nadzora nad radom privrednih društava za reviziju, propisan ovim zakonom, shodno se primjenjuje u nadzoru nad radom pravnih lica i preduzetnika registrovanih za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

3. Nadzor nad radom privrednih društava za reviziju **i ovlašćenih revizora**

Član 51.

(1) **Ministarstvo vrši nadzor nad radom privrednog društva za reviziju i ovlašćenih revizora.**

(2) **Nadzor nad radom društva za reviziju i ovlašćenih revizora obuhvata ispitivanje i provjeru primjene ovog zakona, primjene propisa iz oblasti računovodstva i revizije koji se u skladu sa ovim zakonom primjenjuju u Republici i primjene internih pravila za osiguranje sistema kontrole kvaliteta.**

(3) **Nadzor nad radom društva za reviziju se obezbjeđuje:**

1) **praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu,**

2) **obavljanjem kontrolnih postupaka nad radom društva za reviziju i**

3) **izricanjem mjera u postupku nadzora, u skladu sa ovim zakonom.**

(4) **Kontrolni postupci nad radom društva za reviziju predstavljaju skup radnji kojima Ministarstvo kod subjekta nadzora provjerava zakonitost i pravilnost ispunjavanja propisanih obaveza pri vršenju usluga revizije, a posebno:**

1) **pregled internog sistema kontrole kvaliteta,**

2) **provjeru nezavisnosti društva za reviziju i ovlašćenog revizora u odnosu na klijente revizije,**

3) **provjeru usklađenosti procesa revizije sa Međunarodnim standardima revizije,**

4) **nadzor nad radom ovlašćenih revizora društva,**

5) **druga pitanja od značaja za postupak nadzora.**

(5) **Nadzor nad radom ovlašćenih revizora društva obavlja se na način da se pregleda cjelokupna radna dokumentacija o obavljenoj reviziji kod najmanje jednog revizorskog angažmana.**

Član 51a.

(1) Nadzor nad radom društva za reviziju i ovlaštenih revizora obavljaju ovlaštena lica Ministarstva, po posebnom ovlaštenju ministra za vođenje postupka i donošenja rješenja, a koja su nezavisna u odnosu na subjekte nadzora.

(2) Najmanje jedno ovlašteno lice koje sprovodi nadzor obavezno je da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da ima zvanje ovlašćeni revizor i najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju revizije,
- 2) da nije u sukobu interesa sa društvom za reviziju koje je predmet nadzora,
- 3) u slučaju da je bio zaposlen u društvu za reviziju, da je proteklo najmanje godinu dana od dana prestanka njegovog radnog odnosa ili drugog oblika povezanosti sa društvom za reviziju.

(3) Nadzor nad radom privrednog društva za reviziju Ministarstvo vrši najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine, ako je riječ o društvu za reviziju koje sprovodi reviziju subjekata od javnog interesa.

(4) Nadzor iz stava 3. ovog člana može se obavljati i češće na osnovu utvrđenih prioriteta i rizika.

(5) Ovlaštena lica Ministarstva, u postupku vršenja nadzora, imaju pravo i dužnost da u poslovnim prostorijama privrednog društva za reviziju izvrše uvid u opšte i pojedinačne akte privrednog društva, kao i evidencije i drugu dokumentaciju s ciljem utvrđivanja činjenica koje su od posebnog značaja za kvalitetno vršenje nadzora.

(6) O izvršenom nadzoru lice iz stava 1. ovog člana sačinjava zapisnik.

(7) Zapisnik iz stava 6. ovog člana dostavlja se privrednom društvu za reviziju kod kojeg je izvršen nadzor.

(8) Ministar donosi uputstvo kojim se uređuje postupak vršenja nadzora nad radom poslovnih subjekata koji pružaju računovodstvene usluge i usluge revizije.

Član 52.

(1) Ako se u postupku nadzora nad radom privrednog društva za reviziju utvrdi da su prekršene odredbe ovog zakona i relevantnih podzakonskih akata, društvu za reviziju se izriču odgovarajuće mjere nadzora.

(2) Društvu za reviziju mogu se izreći sljedeće mjere nadzora:

- 1) naložiti otklanjanje utvrđenih nezakonitosti,
- 2) uslovno oduzeti dozvola za obavljanje poslova revizije i
- 3) oduzeti dozvola za obavljanje poslova revizije.

(3) Mjere iz stava 2. ovog člana izriču se rješenjem.

(4) Rješenje o izricanju mjera nadzora donosi se na osnovu činjenica utvrđenih zapisnikom iz člana 51a. ovog zakona, najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za dostavljanje primjedaba na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o nadzoru.

(5) Ministarstvo podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju.

Član 52a.

(1) Ovlašteno lice Ministarstva rješenjem nalaže otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, ako:

- 1) vlasnička struktura društva za reviziju nije u skladu sa ovim zakonom,
- 2) društvo za reviziju ne objavi izvještaj o transparentnosti,
- 3) nema uspostavljen sistem interne kontrole i
- 4) ne ispunjava uslov propisan članom 31. ovog zakona.

(2) Društvo za reviziju dužno je da u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana prijema rješenja, postupi po rješenju i dostavi Ministarstvu izvještaj o preduzetim mjerama, sa dokazima o otklanjanju nezakornosti.

(3) Ako društvo za reviziju ne postupi u skladu sa nalogom u roku utvrđenom u rješenju iz stava 1. ovog člana, ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju.

(4) Rješenje iz st. 1. i 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 52b.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora utvrdi da društvo za reviziju ne obavlja reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i drugim propisima, ministar donosi rješenje kojim mu se izriče mjera uslovnog oduzimanja dozvole za rad.

(2) U rješenju iz stava 1. ovog člana istovremeno se određuje da se izrečena mjera neće izvršiti ako društvo za reviziju u periodu koji je određen rješenjem, a koji ne može biti duži od dvije godine, ne učini novu povredu ovog zakona u postupku obavljanja revizije.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Društvu za reviziju kojem je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana oduzima se dozvola za rad ako u periodu koji je određen rješenjem učini novu povredu ovog zakona prilikom obavljanja revizije.

Član 52v.

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad privrednom društvu za reviziju:

1) ako mu je dozvola za obavljanje poslova revizije izdata na osnovu neistinitih podataka,

2) u slučaju brisanja iz odgovarajućeg registra poslovnih subjekata,

3) ako mu je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti,

4) ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom,

5) u slučaju da ne postupi po mjerama nadzora koje su izrečene rješenjem o otklanjanju utvrđenih nezakornosti,

6) u slučaju da društvo za reviziju prekrši mjeru uslovnog oduzimanja dozvole za obavljanje poslova revizije,

7) ako društvo za reviziju na bilo koji način onemogućava sprovođenje nadzora,

8) na zahtjev privrednog društva.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rješenjem o oduzimanju dozvole za rad utvrđuje se i period u kome se društvu za reviziju kome se oduzima dozvola za rad ne može izdati nova, a koji ne može biti duži od dvije godine od dana donošenja rješenja.

Član 52g.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora nad radom ovlašćenog revizora utvrde nezakonnosti u njegovom radu, ministar donosi rješenje kojim se mogu izreći sljedeće mjere nadzora:

- 1) uslovno oduzeti licenca za obavljanje poslova revizije i
- 2) oduzeti licenca za obavljanje poslova revizije.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 52d.

(1) U slučaju da se u postupku nadzora utvrdi da ovlašćeni revizor ne obavlja reviziju u skladu sa ovim zakonom, rješenjem mu se izriče mjera uslovnog oduzimanja licence za obavljanje poslova revizije.

(2) U rješenju iz stava 1. ovog člana istovremeno se određuje da se izrečena mjera neće izvršiti ako ovlašćeni revizor u periodu koji je određen rješenjem, a koji ne može biti duži od dvije godine, ne učini novu povredu ovog zakona u postupku obavljanja revizije.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ovlašćenom revizoru kojem je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana oduzima se licenca ako u periodu koji je određen rješenjem učini novu povredu ovog zakona prilikom obavljanja revizije.

GLAVA V

SAVJET ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU REPUBLIKE SRPSKE

Član 53.

(1) Ministar imenuje Savjet za računovodstvo i reviziju Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Nadležnost i obaveze Savjeta su da:

1) razmatra plan nadzora i izvještaje Ministarstva o sprovednom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora,

2) razmatra zapisnik o sprovedenom nadzoru nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora i predlaže preduzimanje odgovarajućim mjera nadzora, ukoliko se u postupku nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora utvrde nezakonnosti,

3) daje mišljenja na nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije,

4) prati proces primjene propisa Evropske unije koji se odnose na oblast računovodstva i revizije i predlaže rješenja prihvatljiva za Republiku,

5) učestvuje u pripremi strategije, te u izradi smjernica i akcionog plana za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja i unapređivanje računovodstvene i revizorske prakse u Republici,

6) razmatra opšta akta profesionalnog udruženja, razmatra godišnji izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva i revizije koji priprema profesionalno udruženje, daje mišljenje i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju sprovodi profesionalno udruženje i

7) obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ovim zakonom.

Član 55.

- (1) Savjet ima **pet** članova.
- (2) Članove Savjeta imenuje ministar, na period od pet godina, s tim da ista lica mogu biti ponovo imenovana na još jedan mandat.
- (3) Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.
- (4) **Dva člana Savjeta obavezno su lica sa stečenim zvanjem ovlašćeni revizor, od kojih je jedno lice sa licencom i pet godina radnog iskustva na poslovima revizije.**
- (5) Prilikom imenovanja članova Savjeta vodiće se računa o ravnopravnoj polnoj zastupljenosti.
- (6) Savjet donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada, organizacija, odlučivanje, rokovi za dostavu mišljenja i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Član 56.

- (1) Profesionalno udruženje definisano ovim zakonom, u skladu sa Međunarodnim obrazovnim standardima sprovodi jedinstveni program za sticanje kvalifikacija i zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji, kao i drugih srodnih zvanja u Republici.
- (2) Profesionalno udruženje dužno je da donese i sprovodi propise kojima se uređuju uslovi, način i naknade za sticanje zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji, kvalifikovanje i profesionalni razvoj računovođa i ovlašćenih revizora, kontinuirana edukacija, kontrola kvaliteta rada njegovih članova, te izdavanje sertifikata za sva zvanja u profesiji, kao i licenci za zvanja u oblasti računovodstva.
- (3) Nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, Vlada daje saglasnost na propise iz stava 2. ovog člana.
- (4) Profesionalno udruženje ima obavezu da u saradnji sa Ministarstvom na kontinuiranoj osnovi obezbijedi prevod propisa iz člana 2. stav 1. tačka 15) ovog zakona.

GLAVA VIII
KAZNENE ODREDBE

Član 64.

- (1) Novčanom kaznom od **3.000 KM do 15.000 KM** kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) ne izvrši razvrstavanje u skladu sa ovim zakonom (član 5),
 - 2) ne uredi organizaciju računovodstva na propisan način (član 7),
 - 3) vrši obradu podataka na računaru, a ne obezbijedi da računovodstveni softver omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola (član 7. stav 5),
 - 4) ne sačinjava, ne kontroliše i ne čuva knjigovodstvene isprave, odnosno ne vodi i ne čuva poslovne knjige i druge izvještaje saglasno odredbama ovog zakona (čl. 8, 9, 10, 11, 12. i 22),
 - 5) opštim aktom ne odredi lice kome se povjerava vođenje poslovnih knjiga (član 13a),
 - 6) ne podnese zahtjev za upis u Registar preduzetnika, odnosno pravnih lica za pružanje računovodstvenih usluga, a pruža računovodstvene usluge trećim licima (čl. 14. i 15),

7) ukoliko ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama podataka koji se vode u Registru privrednih društava, odnosno Registru preduzetnika koji pružaju računovodstvene usluge (čl. 14. i 15),

8) ne izvrši popis imovine i obaveza u propisanom roku (član 17),

9) ne izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza, ne odgovori na zahtjev povjerioca ili dužnika za usaglašavanje potraživanja i obaveza, ne odgovori na zahtjev ovlašćenog revizora ili u napomenama ne objavi podatke o neusaglašenim potraživanjima i obavezama (član 18),

10) ne sačinjava i ne prezentuje finansijske izvještaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 2a, 19, 20, 21. i 23),

11) ne izvrši reviziju finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja (član 28),

12) ne preda finansijske izvještaje, konsolidovane finansijske izvještaje, izvještaj o reviziji i izvještaj o poslovanju u Registar finansijskih izvještaja (čl. 24. i 25),

13) ne zaključi ugovor o reviziju u skladu sa članom 39. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za reviziju, ako:

1) reviziju finansijskih izvještaja ne obavlja u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (član 28),

2) na području Republike pruža usluge revizije bez prethodno ispunjenih uslova ili suprotno uslovima propisanim ovim zakonom (čl. 29. i 33),

3) reviziju obavlja suprotno članu 31. ovog zakona,

4) ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama podataka koji se vode u Registru privrednih društava za reviziju (član 35),

5) u propisanom roku ne obavijesti Ministarstvo o nastupanju okolnosti iz člana 37. ovog zakona,

6) zaključi ugovor o reviziji suprotno propisanom roku (član 39. stav 3),

7) u propisanom roku ne dostavi informaciju o ugovorima o reviziji zaključenim u toku godine (član 39. stav 6),

8) ne pruža usluge revizije na propisan način (član 40),

9) izvještaj o reviziji ne sačinjava u skladu sa članom 41. ovog zakona,

10) ne čuva i ne sačinjava radnu dokumentaciju u skladu sa članom 42. ovog zakona,

11) se ne osigura na način propisan članom 44. ovog zakona,

12) ne sačini i u propisanom roku ne objavi godišnji izvještaj o transparentnosti (član 45),

13) vrši reviziju kod pravnih lica iz člana 46. ovog zakona,

14) ovlašćenom licu ne omogući nadzor ili ne otkloni nedostatke utvrđene tokom nadzora (čl. 49, 51. i 52).

(3) Za radnje iz stava 1. t. 2) do 10) i tačka 12) ovog člana, novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj preduzetnik koji vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva, odnosno preduzetnik registrovan za samostalno pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

(4) Za radnje iz st. 1. i 2. ovog člana, novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 67a.

Privredna društva za reviziju, pravna lica i preduzetnici koji su registrovani za pružanje računovodstvenih usluga dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Član 71.

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

- 1) Pravilnik o uspostavljanju sistema dvojnog knjigovodstva kod preduzetnika (član 3. stav 5),
- 2) Pravilnik o vođenju Registra privrednih društava za reviziju, Registra ovlašćenih revizora, Registra pravnih lica i preduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga (član 15. stav 6),
- 3) pravilnike kojima se propisuje kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za sva pravna lica i preduzetnike (član 16. stav 2),
- 4) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (član 17. stav 5),
- 5) Pravilnike o formi i sadržini finansijskih izvještaja (član 21. stav 1),
- 6) Pravilnik kojim se propisuje forma i sadržaj javno dostupnih izvještaja (član 26. stav 5),
- 7) Pravilnik o izdavanju, obnavljanju i oduzimanju licenci ovlašćenim revizorima (član 32. stav 4),
- 8) Uputstvo o primjeni Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete (član 3. stav 6) i
- 9) Uputstvo za vršenje nadzora nad radom poslovnih subjekata koji pružaju računovodstvene usluge i usluge revizije (član 51a. stav 8).